



У НУМАРЫ:

ЗАКОН АБ БЕЛАРУСАХ ЗАМЕЖЖА: ПАЧЫНАЕМ З ЧЫСТАГА ЛІСТА?

Нацыянальны цэнтр заканадаўства і прававых даследаванняў адказаў на зварот "Згуртавання беларусаў свету "Бацькаўшчына" да Палаты прадстаўнікоў з прапановай узнавіць працу па распрацоўцы праекту закона "Аб беларусах замежжа".

Працяг на стар. 3

У БУДУЧЫНІУ – ПА-БЕЛАРУСКУ!

Згуртаванне беларусаў свету "Бацькаўшчына" далучылася да нацыянальнай дабрачыннай кампаніі "Беларускую кнігу – дзецям!", якая стартавала 1 верасня гэтага года.

Працяг на стар. 2

КАЛЕКЦЫЯ МЕДАЛЕЎ АНТОСЯ ВАРАБ'Я

Канадскі беларус, студэнт Гуэлфскага ўніверсітэта Антош Варабей выйграў Кубак Антарыё сярод студэнтаў 2009 года (University Cup-2009) па горным ровары.

Працяг на стар. 4

У БЕЛАРУСАЎ БАШКАРТАСТАНА З'ЯВІЦЦА СВАЯ ГРАМАДСКАЯ ПРЫЁМНАЯ

Плануецца, што супрацоўнікі прыёмнай будучы аказваць беларусам Башкартастана сацыяльную, юрыдычную дапамогу, а пры магчымасці і матэрыяльную падтрымку маламаёмным.

Працяг на стар. 5

У ШВЕЦЫІ СТВОРАНА НОВАЯ БЕЛАРУСКАЯ СУПОЛКА

Працяг на стар. 6

НАВІНЫ МГА "ЗБС "БАЦЬКАЎШЧЫНА"

МЗС БЕЛАРУСІ – БЕЛАРУСКАЙ ДЫЯСПАРЫ: ВЫ ДЛЯ НАС ПА-РАНЕЙШАМУ ЗАМЕЖНІКІ



Міністэрства замежных справаў Беларусі адказала на ліст МГА "ЗБС "Бацькаўшчына", у якім быў дасланы Зварот, прыняты на 4-й канферэнцыі беларусаў Балтыйскага рэгіёна і Беларусі. Зварот у МЗС быў перададзены па просьбе Таварыства беларускай культуры ў Літве. У дакуменце дэлегатамі канферэнцыі выказвалася просьба перагледзець кошт на візы для сваіх суайчыннікаў і па магчымасці зрабіць візы бясплатнымі. Такая ж просьба была агучаная і на Пятым з'ездзе беларусаў свету МГА "ЗБС "Бацькаўшчына" (ліпень 2009).

У адказ на гэты зварот Міністэрства замежных справаў праінфармавала "Бацькаўшчыну" пра тое, што ў адпаведных выпадках прадугледжаны і выкарыстоўваюцца на практыцы "так званыя "льготныя" правілы ў дачыненні да замежных грамадзян, якія уяўляюць для беларускай дзяржавы цікавасць у розных галінах палітычнага, эканамічнага, сацыяльнага і культурнага жыцця".

Далей у лісце даводзіцца, што

працэдура атрымання беларускіх візаў замежнымі грамадзянамі простая і зразумелая, да таго ж жыхары Латвіі, Літвы, Польшчы і Эстоніі могуць атрымліваць візы тэрмінам дзеяння да 30 дзён без прадстаўлення запрашэння. А вось грамадзянам Беларусі для атрымання візаў у згаданыя краіны неабходна сабраць ад 10 да 14 дакументаў.

Што датычыць кошту візаў, то, на думку беларускага МЗС, "тарыфы на выдачу беларускіх візаў жыхарам Латвіі, Літвы, Польшчы і Эстоніі з'яўляюцца мінімальнымі", а далейшае спрашчэнне візавых працэдур магчымае "пры дасягненні адпаведных дамоўленасцяў паміж Беларуссю і Еўрасаюзам".

Старшыня Рады МГА "ЗБС "Бацькаўшчына" Ніна Шыдлоўская адзначыла: "З адказу Міністэрства замежных справаў вынікае, што беларусы замежжа, у тым ліку тыя, што працуюць на ніве беларушчыны ў краінах свайго пражывання, дагэтуль нашай дзяржавай цалкам прыраўноўваюцца да іншаземцаў.

І мы зноў упіраемся ў адсутнасць закона аб беларусах замежжа. У лісце размова ідзе пра агульную працэдурку атрымання візаў замежнімі грамадзянамі і абсалютна не ўлічваецца, што і на Пятым з’ездзе беларусаў свету, і ў Звароце дэлегатаў канферэнцыі беларусаў Балтыйскага рэгіёна вядзецца гаворка пра кошт візаў менавіта для беларусаў, якія пражываюць за мяжой, – велізарны патэнцыял для Беларусі. Натуральна, мы зацкаўленныя ў спрашчэнні візавай працэдуркі і танніх шэнгенскіх візах для ўсіх грамадзян Беларусі, але гэтыя два пытанні трэба разглядаць асобна. Менавіта беларуская дзяржава мусіць клапаціцца пра сваіх суайчыннікаў у замежжы, і ў дадзеным выпадку палітыка

Еўрасаюза не мае да гэтага ніякага дачынення”.

На думку кіраўніка МГА “ЗБС “Бацькаўшчына” Алены Макоўскай, “магчыма, гэтым лістом МЗС хацеў падкрэсліць, што беларусы замежжа павінны больш настойліва працаваць з урадамі сваіх краін у пытанні спрашчэння візавай працэдуркі для грамадзян Беларусі. Але гэты мэсэдж быў бы прыняты беларускім замежжам пазітыўна, калі б беларуская дзяржава зрабіла пэўныя крокі ў вырашэнні візавага пытання для саміх беларусаў”.

У тым жа лісце МЗС адказала і на просьбу “Бацькаўшчыны” аб прадстаўленні бясплатных шматразовых візаў сябрам Вялікай Рады МГА “ЗБС “Бацькаўшчына” – кіраўнікам беларускіх суполак

у замежжы. “МЗС арыентавала адпаведныя замежныя ўстановы Рэспублікі Беларусь адносна афармлення кароткачасовых візаў для наведвання краіны сябрамі Вялікай Рады МГА “Згуртаванне беларусаў свету “Бацькаўшчына”, – гаворыцца ў лісце. Інфармацыі пра тое, ці будуць візы бясплатнымі, у лісце няма. У тэлефоннай размове прадстаўнік МЗС паведаміў, што пытанне кошту і тое, якімі будуць візы – шматразовымі ці аднаразовымі, будуць вырашаць самі замежныя ўстановы Рэспублікі Беларусь у краінах пражывання сяброў Рады. Наколькі гэтае рашэнне дасць палёгку кіраўнікам беларускіх суполак замежжа, застаецца пытаннем.

*Інфармацыйны цэнтр
МГА “ЗБС “Бацькаўшчына”*

МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ ПААБЯЦАЛА ПРАВЕСЦІ ВЫСТАВУ АБ’ЯДНАННЯ МАСТАКОЎ-БЕЛАРУСАЎ БАЛТЫІ „МАЮ ГОНАР“

Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь уважліва разгледзела зварот, прыняты на 4-й канферэнцыі беларусаў Балтыйскага рэгіёна і Беларусі.

Нагадаем, 4-я канферэнцыя беларусаў Балтыйскага рэгіёна і Беларусі адбылася 5–6 верасня ў Вільні. Па выніках канферэнцыі па просьбе Таварыства беларускай культуры ў Вільні Згуртаванне беларусаў свету “Бацькаўшчына” даслала звароты, прынятыя на канферэнцыі, у адпаведныя дзяржаўныя органы Рэспублікі Беларусь, у тым ліку і ў Міністэрства культуры.

Дэлегаты канферэнцыі выказалі ў звароце да Міністэрства культуры занепакоенасць тым, што, нягледзячы на зробленыя дзяржавай захады, працягваецца руйнаванне матэрыяльнай спадчыны беларусаў. Многія помнікі архітэктуры перабудоўваюцца згодна з сучаснымі архітэктурнымі асаблівасцямі без захавання аўтэнтыкі. Прычым людзі, якія здзяйсняюць гэта, не нясуць ніякай адказнасці, гаворыцца ў звароце. У адказ на гэта ў лісце за подпісам Паўла Латушкі, дасланым “Бацькаўшчыне”, адзначаецца, што захаванне гістарычна-культурнай спадчыны з’яўляецца вельмі важным кірункам дзейнасці Міністэрства культуры. У лісце даводзіцца, што ў мэтах забяспечання кантролю за захаваннем гістарычна-культурнай спадчыны ажыццяўляюцца інспектарскія праверкі, і нават прыводзіцца статыстыка рэкамендацыяў, складзеных у гэтым годзе па выніках праверак. Таксама прыводзіцца прыклады, калі вінаватыя былі

прыцягнутыя да адказнасці за парушэнне заканадаўства ў дачыненні да гістарычна-культурных каштоўнасцяў.

Звяртаецца ўвага на тое, што важным кірункам сваёй дзейнасці Міністэрства культуры лічыць правядзенне культурных мерапрыемстваў сумесна з суседнімі краінамі. Наладжана супрацоўніцтва Беларусі з Польшчай у рамках Беларуска-польскай назіральнай камісіі па пытаннях гістарычна-культурнай спадчыны і з Літвой згодна з пагадненнем аб супрацоўніцтве, падпісаным у лютым гэтага года. Таксама ў лісце падкрэсліваецца адкрытасць Міністэрства культуры і гатоўнасць наладзіць актыўнае супрацоўніцтва

ў рэалізацыі грамадскіх ініцыятываў беларусаў замежжа, выкарыстоўваючы магчымасці Грамадскай назіральнай камісіі пры Міністэрстве культуры.

Адно з пытанняў, якое падымалася ў звароце дэлегатаў канферэнцыі, датычыць падтрымкі выставаў Аб’яднання мастакоў-беларусаў Балтыі “Маю гонар” у Беларусі. Міністэрства культуры выразіла гатоўнасць падтрымаць ажыццяўленне гэтых захадаў, а менавіта выказала сваю падтрымку і гатоўнасць “абмеркаваць у Міністэрстве культуры канкрэтныя пытанні, якія датычаць месца, тэрміну яе правядзення і неабходнага аб’ёму фінансавання”.

*Інфармацыйны цэнтр
МГА “ЗБС “Бацькаўшчына”*

У БУДУЧЫНІЮ – ПА-БЕЛАРУСКУ!



Згуртаванне беларусаў свету “Бацькаўшчына” далучылася да нацыянальнай дабрачыннай кампаніі “Беларускую кнігу – дзецям!”, якая стартавала 1 верасня гэтага года.

Дарэчы, “Бацькаўшчына” ўжо не першы год падтрымлівае акцыю Маладога Фронту па зборы кніг для дзяцей з дзіцячых дамоў і інтэрнатаў. І гэтым разам Згуртаванне таксама не засталася ўбаку ад гэтай годнай ініцыятывы. У акцыі ўжо ўзялі ўдзел Ніл Гілевіч, Генадзь Бураўкін, Уладзімір Арлоў і іншыя вядомыя пісьменнікі і грамадскія дзеячы.

“Мы лічым збор кніг для дзіцячых дамоў надзвычай важнай справай. Гэтая акцыя дае магчымасць зрабіць чарговы ўнёсак

у выхаванне маладога пакалення – пакалення сапраўдных патрыётаў сваёй краіны. Нашая агульная будучыня шмат у чым залежыць ад кожнага з нас. Даючы дзецям мажлівасць чытаць беларускамоўныя кнігі, мы тым самым выхоўваем у іх любоў да роднай зямлі, да беларускай гісторыі і культуры. Да таго ж, гэта і проста добрая нагода падарыць дзецям з дзіцячых дамоў і інтэрнатаў трошкі радасці, – так пракаментавала рашэнне далучыцца да акцыі старшыня Рады МГА "ЗБС "Бацькаўшчына" Ніна Шыд-

лоўская.

Згуртаванне перадаць у дзіцячыя дамы і інтэрнаты такія кнігі як альбом-каталог дзіцячых малюнкаў "Гэта мы – гэта наша гісторыя", сачыненні пераможцаў літаратурна-мастацкага конкурсу МГА "ЗБС "Бацькаўшчына" "Беларусь маёй будучыні", "Чытанку для дзіцячага садка", кнігу Радзіма Гарэцкага "Браты Гарэцкія" ды іншыя кнігі мастацкага і публіцыстычнага характару – агулам каля 90 кніг.

*Інфармацыйны цэнтр
МГА "ЗБС "Бацькаўшчына"*

ЗАКОН АБ БЕЛАРУСАХ ЗАМЕЖЖА: ПАЧЫНАЕМ З ЧЫСТАГА ЛІСТА?

Нацыянальны цэнтр заканадаўства і прававых даследаванняў пры Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь адказаў на зварот "Згуртавання беларусаў свету "Бацькаўшчына" да Палаты прадстаўнікоў з прапановай узнавіць працу па распрацоўцы праекту закона "Аб беларусах замежжа". Разам са зваротам Згуртаванне даслала і прапановы ў праект закона, прынятыя Пятым з'ездам беларусаў свету.

У сваім адказе Нацыянальны цэнтр прапанаваў "Бацькаўшчыне" ізноў даслаць "магчымыя прапановы па рэгламентацыі прававога становішча беларусаў замежжа" і паведаміць кандыдатуры для ўключэння ў склад рабочай групы па распрацоўцы закона. Таксама ў лісце адзначана, што Нацыянальным цэнтрам заканадаўства "вывучаецца пытанне аб распрацоўцы праекта Закона Рэспублікі Беларусь "Аб суайчынніках, што пражываюць за мяжой", аднак не пазначана ні тое, калі мяркуецца стварэнне вышэйазначанай Рабочай групы, ні калі ўзновіцца праца над законапраектам.

Нагадаем, што "Бацькаўшчына" падывае пытанне аб прыняцці закона ўжо з 2001 года. Тады ж прадстаўнікі Юрыдычнай камісіі Згуртавання бралі ўдзел у працы Рабочай групы пры згаданым Нацыянальным цэнтры і выйшлі з шэрагам прынцыповых заўваг і прапанаваў, якія грунтаваліся на пажаданнях беларускіх суполак замежжа. На жаль, праца над законапраектам была спыненая, і яго разгляд, запланаваны на восень 2002 года, не адбыўся. З просьбай паскорыць прыняцце закона, а таксама канкрэтнымі прапановамі да яго, звярталіся да ўраду і На-

цыянальнага сходу ўдзельнікі Чацвёртага і Пятага з'ездаў беларусаў свету (2005, 2009 г.).

Як адзначыла Ніна Шыдлоўская, старшыня Рады "Бацькаўшчыны", "мы спадзяемся, што атрыманы ад Нацыянальнага цэнтру заканадаўства адказ – сведчанне таго, што дзяржава ўсё-ткі вяртаецца да пытання прыняцця закона і што гэтым разам праца ў гэтым кірунку не будзе спыненая, як раней. У лісце да Палаты прадстаўнікоў мы не толькі звярталіся з тым, каб улічыць праект закона, што быў прыняты на Пятым з'ездзе, але і прапанавалі сваю дапамогу – арганізацыю абмеркавання законапраекта ці яго канцэпцыі ў беларускіх суполак замежжа".

Кіраўнік "Згуртавання беларусаў свету "Бацькаўшчына" Алена Макоўская падкрэсліла: "З моманту першага абмеркавання законапраекта дзяржаўнымі органамі прайшло 9 гадоў. Увесь гэты час мы страчвалі чалавечы патэнцыял, асяродкі беларускай культуры, каштоўныя архівы – частку нашай агульнанацыянальнай культурнай і гістарычнай спадчыны. Страчвалі мы ўсе – і дзяржава, і грамадскасць. Прыняцце закона – гэта важны стратэгічны і іміджавы крок для беларускай дзяржавы, які дазволіць замарудзіць працэсы асіміляцыі, актывізаваць патэнцыял беларускага замежжа. І неабходна, каб гэты крок быў нарэшце зроблены. Мы маем справу з людзьмі, якія доўгі час чакаюць ад дзяржавы канструктыўных рашэнняў, і чарговая дэкларацыя тут хутчэй зашкодзіць. Таму вельмі важна, каб дзяржава пачала рабіць рэальныя крокі насустрэч беларускай дыяспары".

*Інфармацыйны цэнтр
МГА "ЗБС "Бацькаўшчына"*

БЕЛАРУСКІ КАЛЯНДАР ПАМЯТНЫХ ДАТ НА СНЕЖАНЬ 2009 ГОДА

2 снежня – 130 гадоў таму, у 1879-м, нарадзіўся Фелікс Стацкевіч (1879–1967), грамадска-культурны дзеяч, выдавец, педагог, актывіст Беларускай сацыял-дэмакратычнай грамады і Таварыства беларускай школы.

5 снежня – 15 гадоў таму, у 1994-м, на нарадзе лідэраў АБСЕ ў Будапешце ЗША, Вялікабрытанія і Расія гарантавалі Беларусі, Украіне і Казахстану бяспекі і тэрытарыяльную цэласнасць.

8 снежня – 95 гадоў таму, у 1914-м, нарадзіўся Часлаў Сіповіч (1914–1981), рэлігійны і грамадскі дзеяч эміграцыі ў Вялікабрытаніі.

8 снежня – 50 гадоў таму, у 1969-м, у пас. Татарка (Стаўрапальскі край, Расія) памерла Ванда Лявіцкая (па мужу Лёсік, 1895–1969), пісьменніца.

11 снежня – 5 гадоў таму, у 2004-м, памёр Кастусь Шышэя (псеўд. Арол) (1921–2004), дзеяч вызваленчага руху, сябар Беларускай незалежніцкай партыі, вязень савецкіх канцлягераў. Пахаваны на Спаса-Ефрасіннеўскіх могілках у Вільні.

13 снежня – 90 гадоў таму, у 1919-м, у Мінску адбыўся сход Рады Беларускай Народнай Рэспублікі, у выніку яе расколу былі ўтвораныя Найвышэйшая рада Беларускай Народнай Рэспублікі (старшыня Язэп Лёсік) і Народная рада беларускай Народнай Рэспублікі (старшыня Пётр Крачэўскі).

15 снежня – 15 гадоў таму, у 1994-м, памёр Уладзімір Калеснік (1922–1994), літаратуразнавец, крытык, празаік.

16 снежня – 215 гадоў таму, у 1794-м, нарадзіўся Ян Баршчэўскі (1794 або 1790 ці 1796 – 1851), пісьменнік, выдавец.

18 снежня – 75 гадоў таму, у 1934-м, памёр Альбін Стаповіч (1894–1934), грамадска-культурны дзеяч, кампазітар, музычны педагог, публіцыст.

20 снежня – 85 гадоў таму, у 1924-м, у Латвіі заснаванае культурна-асветніцкае таварыства беларускай інтэлігенцыі "Беларуская хатка" (дзейнічала да 29 кастрычніка 1936 г.).

21 снежня – 40 гадоў таму, у 1969-м, памёр Аляксей Шудзейка (1913–1969), дзеяч эміграцыі ў Нямеччыне і ЗША.

24 снежня – 105 гадоў таму, у 1904-м, нарадзіўся Алесь Дудар (сапр. Аляксандр Дайлідовіч, 1904–1937), паэт, крытык.

25 снежня – 90 гадоў таму, у 1919-м, нарадзіўся Кастусь Мярляк (1919–2007), грамадска-культурны, рэлігійны дзеяч эміграцыі ў Аргенціне і ЗША.

29 снежня – 125 гадоў таму, памёр Вінцэнт Дунін-Марцінкевіч (1807–1884), паэт, драматург, класік беларускай літаратуры.

ІРЫНА ВАРАБЕЙ: ТРЭБА СТВАРЫЦЬ УСТОЙЛІВЫ ВІЗУАЛЬНЫ БЕЛАРУСКІ ВОБРАЗ

Упершыню ў Фестывалі рукадзелля “CreativFestival-2009” узяла ўдзел у якасці майстрыхі-дызайнера нашая зямлячка Ірына Варабей. Гэты форум рукадзельніц, найбуйнейшы ў свеце, праводзіцца штогод у Таронта (Канада), на яго з’язджаюцца мастакі, дызайнеры,



выкладчыкі, камерсанты з усяе Амерыкі ды Еўропы – усе, хто мае дачыненне да гэтага віду мастацтва. Сёлетні Фестываль праходзіў 16-18 кастрычніка ў “Metro Conventional Centre”.

Беларуская майстрыха, сябра Канадскай асацыяцыі вышывальніц Ірына Варабей брала ў ім удзел пад

эгідай канадскага часопіса “A Needle Pulling Thread”, які сёлета пачаў супрацоўніцтва з ёй. Часопіс ставіць за мэту прэзентаваць канадскіх дызайнераў, і гэта вельмі адметна, што калекцыя вышыванак Ірыны выстаўлялася пад яе персанальным брэндам “Spirit of Belarus”. Такім чынам пакладзены пачатак удзелу беларускага сучаснага вышывальнага мастацтва на такім буйным міжнародным Фестывалі як таронтаўскі “CreativFestival”.

Большасць работ Ірыны Варабей выкананы ў сучасных тэхніках, але ўсе яны заснаваныя на беларускіх вобразах і традыцыйных арнаментых. Вышыўка – мастацтва спецыфічнае. Асноўная маса майстрых-аматарак вышывае па набытых схемах, створаных іншымі дызайнерамі. Таму Ірына, паставіўшы за мэту прэзентаваць беларускае для амерыканскіх майстрых, не толькі робіць дысплэі са

сваімі вышыванкамі, але стварае і схемы, якія можна набыць, каб вышыць такі ж узор для сябе. “Я хачу, – гаворыць Ірына Варабей, – каб беларускае зрабілася модным для сучасных вышывальніц, як, напрыклад, у свой час тут успыхвалі модыто на індзейскае, тона японскае. А для гэтага трэба стварыць устойлівы візуальны беларускі вобраз. Ім цалкам можа стацца нашая беларуская традыцыйная сімволіка – яна вельмі ўражвае канадцаў. А яшчэ спрактыкаваных амерыканскіх майстрых можна ўразаць і цікавай тэхнікай. Таму я стараюся засвоіць новыя тэхнікі і таксама стварыць нешта новае. Такія фестывалі – вельмі добрая школа, бо я ж яшчэ вучуся сама. Я некалькі гадоў марыла трапіць на гэты Фестываль у якасці ўдзельніца-дызайнера, бо як простая наведвальніца дагэтуль не прапускала ніводнага. Цяпер мару, каб на наступных імпрэзах побач з маімі з’явіліся і працы іншых беларускіх майстрых, бо менавіта іх я і хачу натхніць сваімі працамі пайсці за мной у гэты такі цудоўны, такі разнастайны, крэатыўны свет сучаснага рукадзелля”.

Работы Ірыны Варабей можна ўбачыць на яе сайце: www.iv.belaruscanada.com

Ірына Аксёнава

КАЛЕКЦЫЯ МЕДАЛЁЎ АНТОСЯ ВАРАБ’Я

Канадскі беларус, студэнт Гуэлфскага ўніверсітэта Антось Варабей выйграў Кубак Антарыё сярод студэнтаў 2009 года (University Cup-2009) па горным ровары. Розыгрыш Кубка праводзіўся ў верасні-кастрычніку ў чатыры этапы.

Каманднае першынства Кубка выйграла каманда Гуэлфскага ўніверсітэта, у складзе якой таксама выступаў Антось Варабей. Такім чынам, ён заваяваў два медалі ды чэмпіёнскі тытул і ў камандным, і ў асабістым заліку.

Сваю багатую калекцыю медалёў ды прызоў Антось Варабей пачаў збіраць у 2002 годзе, калі яшчэ падлеткам з самадзейнай камандай сваіх сяброў упершыню ўзяў удзел у найцяжэйшым суткавым марафоне “24 Hours of Adrenalin”. Ад таго часу ён актыўна трэніруецца ды амаль штогадзень бярэ ўдзел у рознага ўзроўню спаборніцтвах, у якіх няўменна займае прызавыя месцы. І нават цяжкая хвароба на рак у 2004–2005 г.г. не змагла спыніць ягонага імпульсу. Адначасова з курсам лячэння Антось працягваў і заняткі спортам,

і здачу выпускных экзаменаў у Школе мастацтваў Этобіка, дзе ён атрымліваў сярэдняю адукацыю. Пераадолеўшы хваробу цалкам, ён скончыў школу на выдатна з тытулам “найлепшы спартовец школы” і паспяхова паступіў у Гуэлфскі ўніверсітэт на факультэт ландшафтнай архітэктуры. З гэтай прычыны ў той цяжкі выпускны год Таронтаўскае ўпраўленне школ адзначыла Антона Вараб’я ўзнагародай ад Найджэла Уільямса “За асабістую сілу і мужнасць”.

Ва ўніверсітэце Антось адразу заняўся стварэннем Клуба па горным ровары, якога там дагэтуль не было. У 2008 годзе, увосень, каманда гэтага ўніверсітэцкага клуба, бясспрэчным лідэрам якой з’яўляецца Антось, выйграла Кубак Антарыё сярод

ўніверсітэтаў. Сам жа Антось у асабістым заліку заняў другое месца ў Кубку.

Увесну гэтага года Антось Варабей перамог у прэстыжнай гонцы па шасэйным ровары “Toronto Critterium”, якая праходзіла 29 траўня ў цэнтры Таронта. Праз тыдзень, 7 чэрвеня, ён перамог у чарговым этапе Кубка Антарыё па горным ровары, што праходзіў у Лондане.

Як бачым, восень таксама прынесла Антосю Вараб’ю новыя пе-



рамогі. Спадзяемся, што ягоная калекцыя медалёў будзе актыўна папаўняцца і надалей.

Паводле газеты "Беларус"

ІГЛІНА (БАШКАРТАСТАН)

У вёсцы Ігліна (Башкартастан) прайшоў Фэстываль беларускай песні, прымеркаваны да дзiesiąтай гадавіны падпісання дамовы аб стварэнні Саюзнай дзяржавы Расіі і Беларусі. Ініцыятарам правядзення мерапрыемства выступіў Рэспубліканскі нацыянальна-культурны цэнтр беларусаў Башкартастана "Спадчына". Падтрымку аказалі адміністрацыя Іглінскага раёна і Уфімскага прадстаўніцтва пасольства Рэспублікі Беларусь у РФ.

У фестывалі ўзялі ўдзел фальклорныя калектывы беларускага гістарычна-культурнага цэнтра вёскі Балтыка Іглінскага раёна – народны ансамбль беларускай песні "Сябры" і дзіцячы фальклорны ансамбль "Жавароначкі". Парадавалі глядачоў сваімі выступленнямі і госці свята – башкірскія, рускія, чувашскія фальклорныя калектывы раёна.

На дадзены момант колькасць беларускага насельніцтва ў Башкартастане складае каля 17,5 тыс. чалавек. З іх 1600 кампактна пражываюць на тэрыторыі Балтыйскага сельсавета Іглінскага раёна, а астатнія – пераважна ва Уфе. Аднак, нягледзячы на сваю параўнальную шматлікасць, уфімскія беларусы раз'яднаныя. Такая сітуацыя тлумачыцца тым, што засяленне вёскі Балтыка адбывалася масава ў пачатку ХХ стагоддзя. Вялікую групу беларусаў, якая перасялілася на гэтыя землі, аб'ядноўвалі мова, праца, звычаі. Яны сумесна будавалі жылло, гадавалі дзяцей, сеялі хлеб. Менавіта таму гэтае сяло і стала цэнтрам беларускай культуры ў Башкартастане. Беларусы ж, якія жывуць ва Уфе, перасяляліся ў гэты горад ужо разрознена, кожны са сваіх прычынаў. Таму ў іх недастаткова наладжанае ўзаемадзеянне, многія страцілі традыцыі сваіх продкаў.

"Асноўную сваю задачу мы бачым у тым, каб пры дапамозе культурнага цэнтра ў вёсцы Балтыка данесці да прадстаўнікоў нашага народа інфармацыю аб нашай арганізацыі і ўжо пасля гэтага аднаўляць культурныя традыцыі сярод беларусаў, якія жывуць ва Уфе, – апаўвадае старшыня Рэспубліканскага нацыянальна-культурнага цэнтра беларусаў Башкартастана "Спадчына" Ігар

Лясовіч. – Для гэтага мы стараемся праводзіць на базе цэнтра як мага больш мерапрыемстваў. Не прапускаем ніводнага свята. Так, напрыклад, у пачатку месяца было праведзенае беларускае народнае свята Дзяды, а цяпер мы рыхтуемся да арганізацыі калядных святак – беларускай Каляды. Асабліва радуе, што ў Башкартастане нам лёгка арганізоўваць работу па захаванні традыцый свайго народа. Далёка не ва ўсіх рэгіёнах краіны прадстаўнікі беларускай дыяспары сустракаюць такое паразуменне з боку органаў дзяржаўнай улады, як тут".

Паводле "Башинформ"

Пры Рэспубліканскім нацыянальна-культурным цэнтры беларусаў Башкартастана "Спадчына" будзе створаная грамадская прыёмная.

Паводле словаў старшыні цэнтра "Спадчына" Ігара Лясовіча, "у гэтую прыёмную зможна звярнуцца любы з беларусаў, што пражываюць на тэрыторыі Башкартастана".

Плануецца, што супрацоўнікі прыёмнай будуць аказваць беларусам Башкартастана сацыяльную, юрыдычную дапамогу, а пры магчымасці і матэрыяльную падтрымку маламаёмным.

Часткова вырашэннем пытанняў, якія возьме на сябе грамадская прыёмная, сёння займаецца Уфімскае прадстаўніцтва пасольства Рэспублікі Беларусь у РФ, аднак не ўсе праблемы беларусаў удаецца вырашыць тут.

Адкрыццё грамадскай прыёмнай мяркуецца ў другой палове 2010 года. Цяпер вядзецца збор сродкаў для яе стварэння.

Паводле "Башинформ"

АНТВЕРПЕН (БЕЛЬГІЯ)

Беларуская Царква ў Анверпене адзначыла свой парафіяльны фэст, гэта значыць дзень ушанавання памяці нябеснага заступніка, святога пакутніка Язафага Полацкага. Свята адбылося ў нядзелю 15 лістапада.

Урачыстасць была адзначаная боскай літургіяй, а таксама ўшанаваннем часцінкі святых мошчаў св. Язафага, якую некалькі гадоў таму антверпенская парафія атрымала ў бласлаўлены дар ад беларускай уніяцкай місіі ў Лондане, якую ўзначальвае выбітны святар, навуковец і патрыёт, айцец-мітрат Аляксандр Надсан.

Паводле <http://bielarus.eu/>

АБВЕСТКА

Усім знаёмым хачу паведаміць, што з'явілася магчымасць абменьвацца сваімі навінамі праз інтэрнэт. Чакаю вашых лістоў, паведамленняў на e-mail: pyatrus@mail.ru, Пятрусь Капчык

ВАРШАВА (ПОЛЬШЧА)

"Беларуская нацыянальная памяць" правяла ў Варшаве 13 лістапада паказ дакументальнага фільма "Беларусь пад нямецкай акупацыяй 1941-1944" вытворчасці тэлеканала "Белсат".

У пачатку імпрэзы перад прысутнымі выступілі рэжысёр фільма Антось Цялежнікаў, вядомы беларускі гісторык, прафесар Юры Туронак, журналіст Чэслаў Сэнюх і старшыня БНП Анатоль Міхнавец.

Пасля прагляду фільма ўсе прысутныя (а іх было больш за 70 чалавек) атрымалі DVD з фільмам.

Анатоль Міхнавец

ЛОНДАН (ВЯЛІКАБРЫТАНІЯ)

Пачаліся працы па перабудове галоўнага будынку Беларускага рэлігіяна-культурнага цэнтра ў Лондане Марыян-хаўз (Marian House, ранейшая назва – Бельведэр).

Будынак быў набыты на ахвяраванні беларусаў з усяго свету ў канцы 1950-х гадоў для патрэбаў Беларускай каталіцкай місіі. Цягам дзесяцігоддзяў тут месцілася царква святых апосталаў Пятра і Паўла, жылі святары і знаходзілася кніжная калекцыя, якая потым перарасла ў Беларускаю бібліятэку і музей імя Францішка Скарыны.

Чакаецца, што працы завершацца праз два гады. У доме будуць зяля Беларускага рэлігіяна-культурнага цэнтра і памяшканні для святароў і гасцей Каталіцкай місіі. Да існуючага будынку будзе прыбудаваная новая царква.

"Беларусы ў Вялікабрытаніі"



ВІНШАВАННЕ СЯБРАЎ ВЯЛІКАЙ РАДЫ

Маем гонар павіншаваць з днём нараджэння сябраў Вялікай Рады Згуртавання беларусаў свету "Бацькаўшчына", якія нарадзіліся ў снежні: **Радзіма Гарэцкага, Паўла Севярынца, Вячаслава Сіўчыка** (Беларусь), **Надзею Дробіну** (Канада).

Жадаем Вам выдатнага здароўя, бадзёрасці, аптымізму, натхнёнай працы, поспехаў ва ўсіх справах,

духоўнай і творчай самарэалізацыі.

У снежні двое шаноўных сябраў Вялікай Рады адзначаюць юбілей. 2 снежня – **Міхась Андрасюк** (Польшча), 12 снежня – **Станіслаў Шушкевіч** (Беларусь). Управа "ЗБС "Бацькаўшчына" віншуе Вас з юбілеем. Зычым Вам здароўя, шчасця, плёну ў працы.

Управа МГА "ЗБС "Бацькаўшчына"



ВІНШУЕМ РАМАНА ВАЙНІЦКАГА З НОВАЙ ПАСАДАЙ!

Абраны новы прэзідэнт Згуртавання беларускіх грамадскіх арганізацый у Літве. Ім стаў кіраўнік Віленскага гарадскога клубу "Сябрына", сябра Вялікай Рады МГА "ЗБС "Бацькаўшчына" Раман Вайніцкі.

Управа МГА "ЗБС "Бацькаўшчына" віншуе Рамана Вайніцкага з прызначэннем на высокую пасаду.

Жадаем поспехаў ва ўсіх справах, творчага імпульсу, аптымізму, жшчывай трываласці, новых дасягненняў на новай пасадзе! Шчыра верым, што новы кіраўнік Згуртавання беларускіх грамадскіх арганізацый у Літве здолее шмат здзейсніць для папулярызацыі беларускай культуры ў Літве,

пашырэння беларускай прысутнасці ў гэтай краіне і на справе будзе садзейнічаць кансалідацыі нашых суайчыннікаў у Літве.

Спадзяемся, што супрацоўніцтва "Бацькаўшчыны" і Згуртавання беларускіх грамадскіх арганізацый у Літве з абраннем спадара Вайніцкага будзе плённым.

Управа МГА "ЗБС "Бацькаўшчына"

НАВІНЫ

КІЕЎ (УКРАЇНА)

Памяць пра Уладзіміра Караткевіча будзе ўвекавечаная пад кіеўскімі каштанамі. Закладка памятнага каменя на месцы стварэння помніка выдатнаму беларускаму пісьменніку адбылася 5 лістапада ў сталіцы Украіны.

Як адзначыў міністр культуры Беларусі Павел Латушка, помнік Уладзіміру Караткевічу стане яшчэ адным яркім сведчаннем брацтва і адзінства беларускага і ўкраінскага народаў.

Ва ўрачыстай цырымоніі закладкі памятнага каменя таксама ўзялі ўдзел міністр культуры Украіны Васіль Ваўкун, кіраўнікі дыпламатычных прадстаўніцтваў дзвюх краін Валянцін Вялічка і Ігар Ліхавы, беларускія дыпламаты, прадстаўнікі гарадскіх уладаў Кіева.

Паводле "БЕЛТА"

Урачыстае адкрыццё Цэнтра беларускай мовы і культуры адбылося ў Кіеве 5 лістапада. Цэнтр дзейнічае на базе Інстытута філалогіі пры Кіеўскім нацыянальным універсітэце імя Т. Шаўчэнкі.

Дырэктар Інстытута філалогіі Кіеўскага нацыянальнага ўніверсітэта імя Т. Шаўчэнкі, доктар філалагічных навук, загадчык кафедры сучаснай украінскай літаратуры Рыгор Семьянок расказаў пра задачы новага цэнтра:

"У нашым інстытуце вывучаецца больш як 30 моваў і існуе ўжо 15 моўна-культурных цэнтраў розных народаў свету. Гэта будзе 16-ы цэнтр, але першы ва Украіне цэнтр беларусістыкі. Мэта яго – працяг і развіццё тых традыцый, якія стагоддзямі складаліся ў духоўным, культурным, літаратурным плане паміж нашымі народамі, а таксама развіццё новых традыцый, з якімі нашыя дзяржавы крочаць як незалежныя у XXI стагоддзі.

Калі больш канкрэтна, то нашая задача – вучыць студэнтаў беларускай мове. Мы спадзяемся, што нам удалася адкрыць, магчыма, трайную спецыяльнасць: каб студэнты вывучалі беларускую, украінскую і англійскую мовы..."

Беларуская мова ва ўніверсітэце будзе выкладацца на кафедры рускай мовы або славістыкі. Чакаецца, што ў далейшым будзе адкрытая асобная кафедра беларускай мовы і літаратуры.

Паводле "БЕЛТА" і "Радыё Свабода"

СТАКГОЛЬМ (ШВЕЦЫЯ)

У ДOME культуры ў Стакгольме пры канцы кастрычніка адбыўся ўстаноўчы сход суполкі "Беларусы Швецыі" (Sveriges belarusier). Такім чынам на свет нарадзілася яшчэ адна беларуская суполка. На сходзе быў зацверджаны статут новай суполкі, абраны кіраўнік – ім стаў Юры Кажура – і кіроўная рада.

Па словах сябра Рады суполкі "Беларусы Швецыі", які да таго ж яшчэ з'яўляецца сябрам Вялікай Рады МГА "ЗБС "Бацькаўшчына", Дзмітрыя Плакса, "цяпер дакументы пададзены на рэгістрацыю, што не абавязкова па шведскіх законах, але магчыма, для надання, так скажам, "юрдыгчнай паважлівасці".

У найбліжэйшы час асноўныя намаганні сяброў суполкі будуць скіраваныя на пытанні арганізацыйнага кшталту, а менавіта пошук памяшкання, рэгістрацыю, стварэнне сайту.

Што датычыць асноўных задач суполкі, то гэта падтрымка беларусаў Швецыі, распаўсюд ведаў пра беларускую мову і культуру і інш. "Хацелася б таксама займацца і педагогічнай дзейнасцю, – гаворыць Дзмітрый Плакс, – шмат у каго ёсць дзеці, і мы б хацелі арганізаваць штосьці кшталту нядзельнай школы ці адукацыйнага гуртка".

Інфармацыйны цэнтр МГА "ЗБС "Бацькаўшчына"

ВІЛЬНЯ (ЛІТВА)

Традыцыйная імпрэза, прысвечаная знакамітым асобам, якія нарадзіліся ці памерлі ў кастрычніку, адбылася ў апошні дзень месяца ў Таварыстве беларускай культуры ў Вільні.

У пачатку імпрэзы старшыня ТБК Хведар Нюнька паведаміў сумную вестку аб тым, што 24 кастрычніка ў Вільні памёр старшыня Таварыства

беларускай мовы Віленскага краю Юры Гіль, які апошнім часам вельмі шчыльна супрацоўнічаў з Таварыствам. Яго памяць адзначылі хвілінай маўчання. Хведар Нюнька падрабязна распавёў пра дзейнасць Ю. Гіля па папулярызацыі беларускай культуры ў Літве.

Журналіст, кіраўнік беларускай перадачы на літоўскім радыё Ёнас Лаўрынавічус раскажаў пра жыццё беларусаў Літвы ў сённяшні час. Прывёў шмат статыстычных дадзеных адносна колькаснага складу беларускага насельніцтва ў рэспубліцы, а таксама і месцаў іх найшчыльнейшага пражывання ў гэтай краіне. Не абышоў увагай і выбары новага прэзідэнта Згуртавання беларускіх грамадскіх арганізацый Літвы. На гэтую пасаду абралі Рама-на Вайніцкага.

Мастачка Крыстына Балаховіч распавяла пра жыццё і дзейнасць Зоські Верас (сапр. імя Людвіка Антонаўна Сівіцкая-Войцік, 1892–1991).

На імпрэзе адзначаліся і чарговыя ўгодкі з дня нараджэння беларускага мастака Язэпа Драздовіча (1888–1954).

Юрась Юркевіч у сваім выступе раскажаў пра цікавыя моманты з жыцця беларускіх адраджэнскіх дзеячаў Антона Луцкевіча, Радаслава Астроўскага і Усевалада Ігнатоўскага, звязаныя з Эстоніяй. Усе яны ў свой час навучаліся ў Юр'еўскім(Тартускім)імператарскім універсітэце, хто больш, хто менш паспяхова. Да прыкладу, Антон Луцкевіч яго так і не скончыў. Сп. Юрась таксама паказаў і фотакопіі дакументаў з Юр'еўскага імператарскага універсітэта, звязаныя з вышэйзгаданымі асобамі: іх фотаздымкі, атэстаты і г.д.

Пры канцы імпрэзы прагучалі ўспаміны Мар'яна Пецокевіча ў запісе, дзе ён згадаў моманты з цяжкага лагернага жыцця, калі яму з сям'ёй даводзілася выжываць у нечалавечых умовах. Варта адзначыць, што гэтыя ўспаміны запісала, захавала і перадала ў ТБК дачка Мар'яна Пецокевіча Марыля, якая зберагае памяць пра свайго бацьку.

*Паводле інфармацыі
Алеся Адамковіча*

СТРОНГСВІЛЬ (ЗША)

6 лістапада ў грамадскім цэнтры “Полацак” у Стронгсвіле, што недалёка ад Кліўленда, штат Агаё, адбылося адкрыццё адразу дзвюх выставаў беларускіх мастакоў – “Абярэг” Ягора Батальёнка і “Мае

мары” Аляксея Марачкіна.

“Полацак” у гэты дзень прымаў у сябе каля сарака беларусаў. Гэта быў першы досвед беларусаў Кліўленда ў арганізацыі выставаў беларускіх мастакоў як асобнага мерапрыемства.

З вітальным словам звярнуўся да наведвальнікаў выставы Сяргей Раманок – адзін з кіраўнікоў беларускага цэнтры “Полацак”.

“Апошнія гады такія мерапрыемствы ў нас адбываюцца не так рэгулярна, як таго хочацца. А візіт такіх выбітных гасцей непасрэдна з Беларусі – гэта сапраўдная падзея для ўсіх нас, – адзначыў спадар Сяргей. – У гэты вечар мы, дзякуючы сябрам што прыехалі з Нью-Ёрка і дапамаглі зрабіць гэтыя выставы, робім крок, каб паспрыяць павышэнню зацікаўленасці беларусаў нашым больш частымі”.

Творы Ягора Батальёнка і Аляксея Марачкіна, беларускія спевы ў выкананні Валянціны Якімовіч ды вершы Анатоля Сыса стварылі пясчброўску цёплы, хатні настрой.

*Паводле прэс-службы Беларускага
музея ў Нью-Ёрку*

НЬЮ-ЁРК (ЗША)

Паседжанне Рады Беларускай Аўтакефальнай Праваслаўнай Царквы адбылося ў парафіяльнай залі царквы св. Жыровіцкай Божай Маці ў Гайленд-Парку (Нью-Джэрсі) 17 кастрычніка.

Рада БАПЦ, якая складаецца з дзеючага святарства і вернікаў – прадстаўнікоў парафіяў, вядзе нагляд за царкоўнай адміністрацыяй і маёмасцю паміж Саборамі БАПЦ. Збіраецца Рада прыкладна двойчы на год для вырашэння агульнацаркоўных пытанняў.

На паседжанні былі абмеркаваныя пытанні цяперашняга стану жыцця Беларускай Царквы, сярод якіх – заснаванне новых рэлігійных грамадаў, высвячэнне ў святары а. Леаніда Акаловіча для рэлігійнай грамады ў Беларусі, прыняцце ў БАПЦ новых беларускіх святароў, падзеі ў кафедральным саборы БАПЦ у Нью-Ёрку.

Рада БАПЦ падтрымала наступныя рашэнні парафіяльнае рады кафедральнага сабору:

1) прасуадносіны паміж парафіяй і карыстальнікамі парафіяльнай залі (і інш. памяшканнямі царкоўнага будынку), а менавіта:

- даваць арганізацыям і прыватным асобам, якія робяць унёсак у БАПЦ і беларускую нацыянальную справу, у карыстанне парафіяльную

залю бясплатна прыкладна раз на месяц, на 1-2 дні (у тым ліку “Беларускаму музею”, які ладзіць мастацкія выставы);

- дазволіць сталую прысутнасць у царкоўным будынку толькі структурным арганізацыям БАПЦ;

2) пра пераабранне скарбніка парафіі.

У той жа час Рада не падтрымала пастановы пра перанос да парафіяльнага сходу разгляду заяваў вернікаў пра прыняцце іх у паўнапраўныя парафіяне кафедральнага сабору.

Рада БАПЦ пастанавіла заснаваць архіў-музей БАПЦ з экспазіцыяй у памяшканнях кафедральнага сабору. У музеі будуць захоўвацца і экспанавацца дакументы царквы, царкоўныя рэліквіі – рэчы святарства і вернікаў беларускай эміграцыі, якія яны змогуць перадаць на захаванне і якія будуць належаць царкве.

Паводле газеты “Беларус”

БЕЛАСТОК (ПОЛЬЩА)

Прэзентацыя першага факсімільнага выдання Слуцкага Евангелля стала асноўнай тэмай Чацвёртага вечара культуры, што прайшоў у Цэнтры праваслаўнай культуры ў Беластоку.

Па інфармацыі рэдактара выдавецтва Беларускай праваслаўнай царквы Аляксандра Вілько, упершыню “Слуцкае Евангелле вывезлі, каб паказаць за межамі Беларусі. Прынятае рашэнне, што частка тыражу будзе перадавацца ў якасці падарункаў, а частка будзе распаўсюджвацца па галоўных бібліятэках”.

Падчас мерапрыемства адбылося адкрыццё выставы беларускага іканапісца Віктара Доўнара.

Госці Чацвёртага вечара культуры маглі таксама набыць кнігі праваслаўных выдавецтваў Беларусі і Польшчы ды паслухаць выступы музычных гуртоў.

Паводле “Радзё Рацыя”



ШТО ТАКОЕ БЕЛАРУСКАСЦЬ СЁННЯ? АДКАЗ – НА САЙЦЕ БЕЛАРУСКАГА АЎДЫЎВІЗУАЛЬНАГА АРХІВУ

Разнастайныя аўдыё-, відэа- і фотаматэрыялы па гісторыі і культуры Беларусі збіраюцца ў адным месцы – на сайце Беларускага аўдыё-візуальнага архіву.

Гэты праект створаны і расце "дзякуючы энтузіястам і аўтарам, хросным і бацькам, рэалізатарам і архівістам. Ён разнастайны, як сама беларуская культура з яе гістарычнымі і грамадскімі традыцыямі, сутыкненнямі і альянсамі памежных культураў, з уплывамі вялікіх імперыяў, з яе жывой рэакцыяй на сучаснасць і актуальныя акцэнт", – паведамляецца на сайце www.baavi.net.

Праект існуе не так даўно (са студзеня 2008 года), аднак ужо цяпер там можна знайсці шмат

цікавых матэрыялаў. Для зручнасці пошуку збор БАА упарадкаваны паводле раздзелаў: "Фільм", "Аўдыё", "Фотамастацтва", "Іншае". Да таго ж, усе матэрыялы ад 1970 да 2009 г. падзелены па гадах і стварэння. Можна шукаць па назвах ці ключавых словах. На дадзены момант найбольш напоўнены раздзел "Фільм". Тут можна знайсці працы такіх вядомых рэжысёраў як Алег Дашкевіч, Валеры Жыгалка, Уладзімір Халіп, Юры Хашчавацкі, Андрэй Кудзіненка, Уладзімір Колас, Віктар Шавялевіч ды іншыя.

Сваю першасную задачу стваральнікі сайту бачылі ў зборы спадчыны канца 1980-х – пачатку 1990-х. "Гэта часы вяртання да беларускай мовы, вяртання культуры да старых

каранёў. Нам было вельмі важна замацаваць менавіта гэты час, ягоны вялікі след".

Паводле стваральнікаў сайту, першы і найважнейшы крытэр далучэння да збораў Беларускага аўдыёвізуальнага архіву – беларускасць і неаддзельнае пытанне: што такое беларускасць сёння?

Хаця пакуль што некаторыя старонкі сайту знаходзяцца ў распрацоўцы і далёка не ўсе матэрыялы сабраныя, ёсць надзея, што праект будзе актыўна развівацца і з часам ператворыцца ў сапраўдную аўдыёвізуальную энцыклапедыю гістарычнай і культурнай спадчыны Беларусі.

*Інфармацыйны цэнтр
МГА "ЗБС "Бацькаўшчына"*

IN MEMORIAM

ЮРЫ ГІЛЬ (1942–2009)



24 кастрычніка 2009 г. у Вільні на 68-м годзе жыцця памёр Юры Гіль – старшыня Таварыства беларускай мовы Віленскага краю, сябра Згуртавання беларусаў свету "Бацькаўшчына".

Юры Гіль нарадзіўся 11 студзеня 1942 года ў вёсцы Вашунава Докшыцкага раёна Віцебскай вобласці. У 1968 годзе скончыў гістарычны факультэт Мінскага педагагічнага інстытута. Працаваў настаўнікам у Докшыцкім раёне, потым быў там дырэктарам школы. У 1972 годзе пераехаў у Мінск, дзе працаваў у таварыстве "Веды" і выхаваўцам у Мінскім авіятрадзе. Пэўны час узначальваў Мінскую раённую арганізацыю Беларускага Народнага Фронту "Адраджэнне". Пазней пераехаў у Вільню, дзе стварыў

Таварыства беларускай мовы імя Ф. Скарыны Віленскага краю, якое і ўзначальваў да апошняга дня свайго жыцця.

Як паведамляецца на сайце westki.info, дзякуючы намаганням Юрыя Гіля ўсталяваны крыж на тым месцы, дзе некалі стаяла хата, у якой нарадзіўся Францішак Багушэвіч. У Свіранях Ю. Гіль усталяваў не толькі крыж памяці Багушэвіча, але і заснаваў беларускую бібліятэку ў мясцовым доме культуры, усталяваў шыльду ў гонар Ф. Багушэвіча, дамогся назвы адной з вуліц у гонар свайго любімага паэта. Ад літоўскіх уладаў атрымаў дазвол на ўсталяванне мемарыяльнай шыльды Ф. Багушэвічу ў Вільні. На жаль, не паспеў здзейсніць сваю задуму.

Таксама Юры Гіль дамагаўся вяртання імя Браніслава Тарашкевіча на яго радзіме ў Лаварышках. Хацеў, каб мясцовай школе прысвоілі імя Б. Тарашкевіча. На жаль, мясцовыя ўлады не далі на гэта дазволу. Але Юры Гіль дамогся, каб адна з вуліц Лаварышак насіла імя стваральніка першай беларускай граматыкі.

Юры Гіль спрычыніўся і да адкрыцця беларускага касцёла ў Вільні. І сёння там адбываюцца набажэнствы па-беларуску.

Паводле ўласнага жадання Юры Гіль быў пахаваны там, дзе ён

прыйшоў на свет, у роднай вёсцы Вашунава.

Управа МГА "ЗБС "Бацькаўшчына" выказвае глыбокія спачуванні родным і бліжкім нябожчыка ў сувязі з цяжкай стратай.

Няхай зямля яму будзе пухам!

Управа МГА "ЗБС "Бацькаўшчына"

УЛАДЗІМІР КІТ (1942–2009)

Управа МГА "ЗБС "Бацькаўшчына" выказвае шчырыя спачуванні дзеячу беларускай эміграцыі, сусветна вядомаму навукоўцу Барысу Кіту ў сувязі з вялікім горам – смерцю старэйшага сына Уладзіміра.

Уладзімір Кіт нарадзіўся ў 1941 годзе ў вёсцы Лебедзева, што на Маладзечаншчыне. У 1944-м разам з бацькамі з'ехаў на Захад. Жыў і працаваў у Вашынгтоне, а пасля выхаду на пенсію ў гэтым годзе пераехаў у Каліфорнію. Як і бацька, працаваў у галіне касмічных даследаванняў, зрабіў бліскучую кар'еру ў NASA.

Хай Бог дасць сілы спадару Барысу і яго сям'і перажыць такую цяжкую страту. Смуткуем разам з Вамі.

Управа МГА "ЗБС "Бацькаўшчына"

Беларусы ў свеце

№11 (94), лістапад 2009

Інфармацыйны бюлетэнь
МГА "ЗБС "Бацькаўшчына".
Распаўсюджваецца на правах
нутранай дакументацыі.

Меркаванні аўтараў могуць не супадаць з думкай рэдакцыі.
Апрацоўка і вёрстка – Т. Печанько
Адказныя за нумар –
А. Макоўская, Н. Шыдлоўская

Наклад 250 асобнікаў

Адрас рэдакцыі:
вул. Рэвалюцыйная, 15, г. Мінск
220030, Рэспубліка Беларусь
www.zbsb.org
zbsb@lingvo.minsk.by; zbsb@tut.by

тэл./факс (+375 17) 224-79-35